bir ekmek bir Politika
(ikisinden de vazgeçilmez)

EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Fiyatı 250 kuruş

ÇARŞAMBA
19
NİSAN 1978

ADRES:
İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara : İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR:
İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara : 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 1745.

MALATYA'DA SOKAGA ÇIKMA YASAGI KONDU

★ HAMİDO'NUN ÖLÜMÜNÜ BAHANE EDEN FAŞİSTLER, MALATYA'DA AYAKLANMA GİRİŞİMİNDE BULUNDU..

★ MALATYA'DA CHP'Lİ, İLERİCİ VE ALEVİ BİLİNEN YURTTAŞLARIN KONUT VE İŞYERLERİ TAHRİP EDİLDİ..

★ SALDIRGANLAR ARASINDA, YÜZLERİ MENDİLLE SAKLANMIŞ FAŞİST KIŞKIRTICILARIN OLDUĞU GÖRÜLDÜ..

★ POLİS YETERSİZ KALINCA, MARAŞ, KAYSERİ VE ELAZIG'DAN ASKERİ BİRLİKLER MALATYA'YA SEVKEDİLDİ..

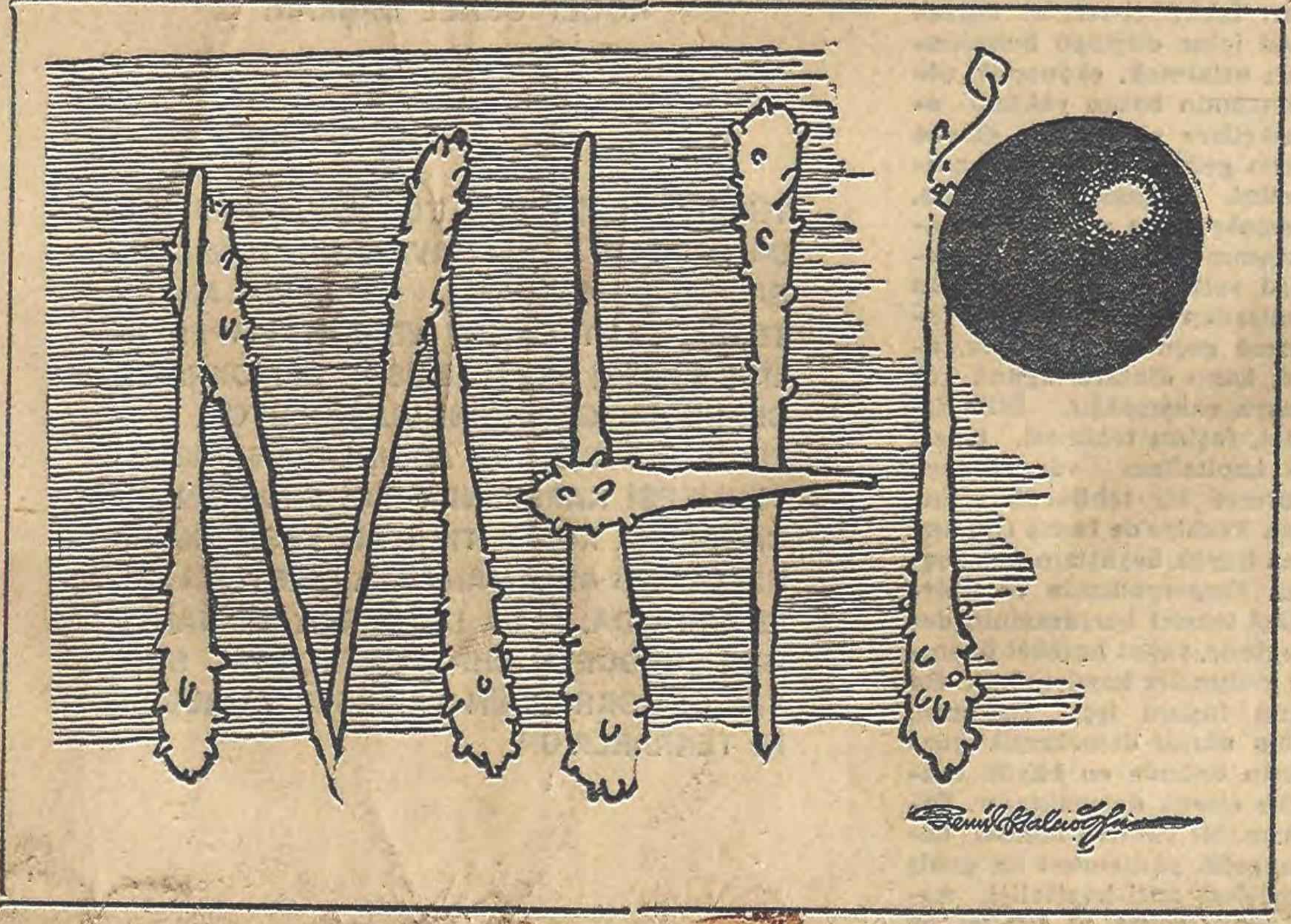

OZAYDINLI:
Hamido'yu öldüren bomba MHP'liler tarafından yapıldı

ECEVİT "GEREKLİ GÜVENLİK ÖNLEMLERİ ALINDI,, DEDİ

★ 30'A YAKIN İŞYERİ VE KONUTA PATLAYICI MADDE ATILDI..

★ YEREL GAZETELERİN İDAREHANELERİ YAKILDI..

★ CHP İL LOKALİ, TÖB-DER BİNASI SALDIRIYA UĞRADI VE YAKILDI..

★ VALİ KONAĞI VE DEVLET HASTANESİ SALDIRIYA UĞRADI..

★ ÇARŞI MERKEZİ VE İŞHANLARI ATEŞE VERİLDİ..

★ KENTİN ÜZERİNDE ASKERİ JETLER UÇUYOR..

★ DİSK, BİREYSEL TERÖRÜ ELEŞTİRDİ VE «20 MART EYLEMİMİZİN NE KADAR HAKLI OLDUĞU ORTAYA ÇIKTI» DEDİ..

HABER MERKEZİ

İçişleri Bakanı **İrfan Özaydınlı**, yaptığı açıklamada, Malatya Belediye Başkanı **Hamit Fendoğlu** ve 3 akrabasının ölümüne yolaçan bombanın Nükleer Araştırma Merkezi'nde MHP'liler tarafından yapıldığına dair ipuçları bulunduğunu söylemiştir.

İçişleri Bakanı **İrfan Özaydınlı**, CHP Ortak Grubunda yaptığı konuşmada, **Hamit Fendoğlu**'nun ölümü ile ilgili olarak ÜLKÜ-BİR'in kapatılması için soruşturma açıldığını söylemiştir. Öte yandan, Malatya'da dün faşist ve gerici güçlerin tezgâhlamaya çalıştığı ayaklanma girişimi sırasında Malatya Cumhuriyet Savcı Yardımcısı başından ağır yaralanmıştır.

Malatya'da **Hamit Fendoğlu** (Hamido)'nun bir provokasyon sonucu gelini ve iki torunu ile birlikte ölmesi, faşist ve gerici güçler tarafından bir ayaklanmaya dönüştürülmek istenmiş, CHP'li, ilerici ve alevilere ait ev ve işyerleri tahrip edilmiş, Vali Konağı ve Devlet Hastanesi saldırıya uğramıştır. Büyük çoğunluğunu 15-16 yaşında çocukların oluşturduğu 4-5 bin kişilik grup içinde, **kışkırtıcılık yapan faşistlerin yüzlerini mendillerle sakladıkları görülmüştür.** İçişleri Bakanı ve Emniyet Genel Müdürü ile görüşen Malatya Valisi, kentte gece sokağa çıkma yasağı ilan ederken, Elazığ, Kayseri ve Maraş'tan Malatya'ya askeri birlikler sevkedilmiştir. Belediye binasını işgal eden faşistler Belediye Hoparlöründen Kuran okuyarak halkın dini duygularını istismar ederken, kente dağılan saldırganlar, yerel gazete idarehanelerini CHP ve TÖB-DER Lokallerini de ateşe vermişlerdir.

Ankara'dan posta ile gönderilen bir paketi açan Malatya Belediye Başkanı **Hamit Fendoğlu**'nun gelini ve iki torunu ile birlikte ölmesi üzerine önceki geceden bu yana Malatya'da faşist ve gerici güçler ayaklan-

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

Sorumlular bellidir..

Malatya'da durum gergin. Malatya'da Bağımsız Belediye Başkanı Hamido'nun öldürülmesi, protesto ediliyor. Türkiye, kanlı olaylarla, saldırı ve cinayetlerle çalkalanıyor. Faşizm üsteliyor. Faşist tehlike böylesi provokasyonlarla, kontr-gerillanın, CIA'nın, faşist yuvaların gerçekleştirdiği profesyonel katliamlarla tırmanmaya, hükümet devirmeye, olmadı daha da sağa çekmeye çabalıyor. Hamido'nun katli, emperyalizmin, NATO'nun, İMF'lerin, Dünya Bankasının destek olduğu cinayetlerin ilki olmadığı gibi, son halkası da değildir. Faşizm, bu baş tehlike, böylesi «kan»larla besleniyor.

MHP'lilerin, Ülkü Ocaklıların, profesyonel katil eskisi Muharrem Şemseklerin, Sami Balların, MC döneminde MHP've bağlı olarak çalışan Nükleer Araştırma Merkezinde bomba ürettiklerini, bunları yurdun dört bir yanına dağıttıklarının sapt[illegible]ası, 16 Mart kırımının elebaşısı olarak bir MH[illegible]kları üyesinin yakalanması, uzun zamandan beri [illegible] kesilmeyen [illegible]arı ve cinayetlerin baş sorumlularını yeterince aydınlatıyor. İşçi sınıfımızın, halkımızın, tüm ulusal demokratik güçlerin, faşist yuvaların dağıtılması isteminin ne denli haklı olduğunu bir kez daha kanıtlıyor.

Bugün, Malatya'da, gericilik ve faşizm güçleri, Hamido'nun öldürülmesi olayını, hükümete karşı, kanlı bir ayaklanmanın provasına çevirmek, Türkiye'yi Şili

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

Politika

ANKARA'DA 3 ODTU OGRETIM UYESININ EVINE BOMBA ATILDI

★ **Kemitaş'ta direnişe geçen işçilere jandarma müdahale etti**

★ **Eskişehir'de BÜD Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleri tutuklandı**

HABERİ 4. SAYFADA

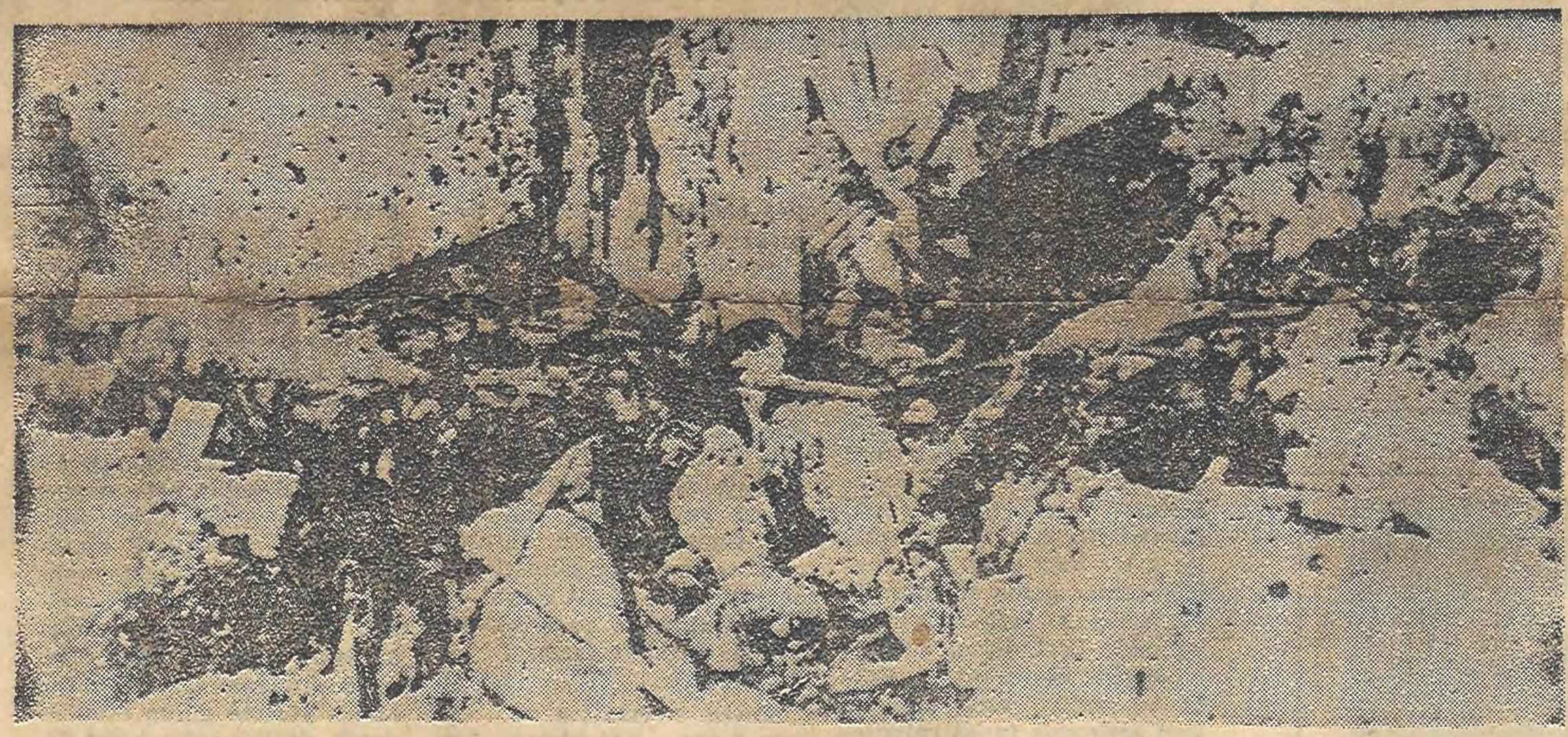

Faşistlerin imal ettiği bomba ile ölen Hamido, gelini ve 2 torununun cesetleri ve evin içi... (THA)

Waldheim Kıbrıs'ta temaslarına başladı

★ AVRUPA KONSEYİ'NDE ELE ALINACAK KARASEK RAPORUNUN AYRINTILARI BELLİ OLDU

★ ABD'Lİ SENATÖR KENNEDY, CARTER'I TOPLUMLARARASI GÖRÜŞMELERİN BAŞLAMASI İÇİN ÇABA SARFETMEYE ÇAĞIRDI

★ BM GENEL SEKRETERİ BUGÜN DENKTAŞ VE KİPRİYANU İLE GÖRÜŞECEK

HABER MERKEZİ

Kıbrıs sorununun çözümü yolunda toplumlararası görüşmeleri başlatmak üzere Kıbrıs'a gelen Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim, bugün adadaki temaslarına başlayacaktır.

Genel Sekreterin ilk önce Kıbrıs Cumhurbaşkanı Kipriyanu ile görüşeceği, daha sonra da Rauf Denktaş ile buluşacağı açıklanmıştır.

BM Barış Gücü kontrolündeki Lefkoşe Havaalanında bir basın toplantısı düzenleyecek olan BM Genel Sekreteri Waldheim'ın, aynı gün [illegible] ayrılacağı haber verildi.

KARASEK RAPORUNUN AYRINTILARI AÇIKLANDI

Öte yandan 24 Nisan'da Strassburg'da toplanacak olan Avrupa Konseyi Danışma Meclisine Kıbrıs konusunda sunulacak raporun ayrıntıları açıklanmıştır. Avusturyalı parlamenter **Karasek** tarafından hazırlanan ve onun adıyla anılan raporda, Türkiye ve Yunanistan Başbakanlarının aralarında başlayan liyaloğun sürdürülmesi yolunda girişimlerin desteklenmesi istenmekte ve Kıbrıs konusunda akılcı bir çözümün uygulanması gerektiği ileri sürülmektedir. Karasek raporun-

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

9. Dünya Sendikalar Kongresinde Nötron'un yasaklanması istendi

★ DİSK adına konuşan Genel Sekreter Fehmi Işıklar, DİSK'in Dünya Sendikalar Federasyonu çalışmalarını desteklediklerini söyledi

★ Sovyet Sendikaları Merkez Konseyi Başkanı **Şubayev**, silahsızlanmanın sosyal ve ekonomik yönlerini tartışmak için bir dünya konferansı önerdi.

★ Zimbabve emekçileri, tüm sendikalara, gösterdikleri dayanışma nedeniyle teşekkür etti

HABERİ 4. SAYFADA

CGT: "DİSK ve Maden-İş'le ilişkimiz daha da güçlenecektir,,

★ Fransız Genel-İş Konfederasyonu Genel Yürütme Kurulu üyesi Gilbert Julis, bundan bir süre önce CGT'ye mal edilmek istenen bir haberle ilgili olarak Tercüman Gazetesine tekzip yolladı.

★ Julis, Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler'e gönderdiği özel mektupta gerçekleri tahrif etme girişimlerini üzüntüyle karşıladıklarını kaydetti.

HABERİ 4. SAYFADA

Formika ve duralite yüzde 60 zam geliyor

ANKARA (THA)

Sümerbank tarafından üretilmekte olan ve mobilya yapımında kullanılan formika ile çeşitli cins duralitlere kur farkı nedeniyle yüz-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

FAŞİSTLERİN BOMBA İMAL ETTİKLERİ NÜKLEER ARAŞTIRMA MERKEZİNDE SORUŞTURMA GENİŞLETİLDİ

★ **Ülkü Ocakları eski Başkanlarından Şemşek gözaltında, Sami Bal ise aranıyor**

★ **Olaya MHP ve Ülkü Ocaklarının önde gelen isimlerinin karıştığı bidirildi.**

ANKARA, (İSTA)

Komandoların bomba ve silahlı saldırılarda kullandıkları bir çok patlayıcı maddenin imal edildiği bildirilen Ankara Nükleer Araştırma Merkezinde, meydana gelen olaylar üzerine sürdürülen soruşturmanın önemli boyutlara ulaştığı belirtilmiş, konuyla İçişleri Bakanı **İrfan Özaydınlı**, Ankara Valisi **Tekin Alp** ve Ankara Cumhuriyet Savcısının yakından ilgilendiği açıklanmıştır.

Komandoların Nükleer Araştırma Merkezinde bomba imal ettikleri yolundaki söylentiler

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

Kira Yasa Tasarısı'nın kira artışlarını önleyemeyeceği belirtildi

ANKARA (İSTA)

Ecevit Hükümetince hazırlanan Kira Yasa Tasarısı'nın kiraların artmasını önleyemeyeceği belirtilmiştir. Mimarlar Odası ve Şehir Planlama Mühendisleri ve Mimarları Odasının dün yaptığı basın toplantısında bu tür yasalar yerine yerel yönetimlere sağlanacak kiralık konut yapma olanağı ile sorunun çözümünün mümkün olacağı kaydedilmiştir.

Meslek Odaları bu tasarının kesinleşmesi halinde ki-

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

TMMOB, üyelerini 1 Mayıs'a kitlesel olarak katılmaya çağırdı

ANKARA (İSTA)

Türk Mimar ve Mühendis Odaları Birliği tüm üyelerini İstanbul'da kutlanacak olan 1 Mayıs İşçi Bayramına kitlesel olarak katılmaya çağırmıştır.

TMMOB tarafından dün yapılan yazılı açıklamada 1 Mayıs 1977'deki kutlama

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

Vehbi Koç'la ilgili dava 10 Mayısa ertelendi

ANKARA (İSTA)

Vehbi Koç'un yargılanması istemiyle **Mustafa Özkök** adlı hukukçu ve inşaat mühendisi tarafından açılan davaya dün Birinci Asliye Ceza Mahkemesi'nde başlanmış ve Yargıç duruşmayı 10 Mayıs'a ertelemiştir. Davaya müdahil olarak kabul edilen Mustafa Özkök Yargıcın istemi üzerine delilleri mahkemeye vermiştir.

Sanık olarak **Vehbi Koç**'un Ankara'daki temsilcisi Otokoç Anonim Şirketi Müdürü **Metin Kıral**'ın yargılandığı duruşma dün saat 09.30 da başlamış ve iki dakika sürmüştür. Duruşmada Yargıç tarafından davanın **«Kamu Davası»** olması nedeniyle müdahil olarak kabul edilen

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

haftalık

sadun aren

Yazarımız Sadun AREN'in yazısı rahatsızlığı nedeniyle elimize ulaşamamıştır. Okuyucularımızdan özür dileriz.

Çevre kirlenmesi ve insan sağlığı

Dr. Esat EŞKAZAN

Türk Tabipler Birliği
Merkez Konseyi II. Başkanı

Çevrenin kirlenmesi kuşkusuz insanlık kadar eskidir. Gerçekten, insanlığın evrimi boyunca bir yandan doğa güçlerini kontrol altına alan ve çevresini değiştiren insan diğer yandan çevresini kirletmiştir. Ancak çevrenin kirlenmesinin toplumsal bir sorun halini alması, daha yerinde bir deyişle doğanın dengesini bozacak ve doğanın kaldıramıyacağı boyutlara ulaşması, endüstrileşme ile başlar. Herşeyin önünde bireysel kârı gören kapitalizmin emperyalist aşamasında insanın insanı sömürüsünün yanı sıra doğanın da acımasız bir biçimde tüketilmesi ve kirletilmesi olgusu evrensel boyutlara ulaşmıştır. Fakat doğanın böylesine bilinçsizce sömürülmesi bir süre sonra kaynaklarının zayıflamasına, çevrenin dev boyutlarda kirlenmesine ve giderek biyolojik dengenin insanın da zararına bozulmasına yol açmıştır. Böylece sorun gelişme sürecini etkilemekte ve bugün ulusları da aşan bir dünya sorunu durumuna gelmiş bulunmaktadır. Bu nedenlerden konuya hem ulusal hem de uluslararası boyutlardan yaklaşım gerekmektedir.

Türkiye sanayileşme sürecine gelişmiş ülkelere göre daha geç, kısa bir süre önce girdiği ve çevre kirlenmesi konusunda yaşanmış deneylerden yararlanması gerektiği halde, dışa bağımlı kapitalist kalkınma modelinin sonucu olarak gerek sanayi artıkları sorunu, gerekse hızlı ve sağlıksız kentleşmenin yarattığı önemli çevre kirlenmesi sorunlarını yaşamaktadır. Bunların en belirgin örnekleri Haliç ve Marmara Denizi kıyılarının kirlenmesinde, başkent Ankara'nın hava kirliliğinde görülmektedir. Ortaya çıkan sorunlar doğa dengesinin bozulmasından ve estetik kaygulardan öteye, halk sağlığını ve ekonomiyi kötü yönde etkileyici niteliktedir. Bu sorunların uzunca bir süredir bilinmesine, önlemlerinin Beş Yıllık Kalkınma Plânlarında belirtilmesine rağmen henüz uygun çözüm girişimleri söz konusu değildir. Çözüm girişimlerinin eksikliğini de, sorunun nedenleri gibi, sosyo-ekonomik yapıda aramak gerekmektedir. Dışa bağımlı ülke kapitalizmine hakim olan en az harcamayla en çok kazanç sağlama ilkesi, toplumun sağlıklı yaşaması için gerekli koşulları gözönüne almamakta, çevre kirlenmesinde ortaya çıkan sorunların çözümünü devamlı ertelemekte ve bunların faturasını halka yüklemektedir.

BİR EKMEK BİR Politika

Politika

Bayinizden her sabah ısrarla gazetenizi arayınız

ikisinden de "vazgeçilmez"

MHP ve Ülkü Ocaklarının kapatılması için savaş günceldir

Ismail KEMAL

KÖGEF GENEL BAŞKANI

> **TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI, TÜRKİYE SOMUTUNDA FAŞİZME KARŞI SAVAŞIMIN, TÜM ULUSAL VE DEMOKRATİK GÜÇLERİN ANTİ-TEKEL, ANTİ-FAŞİST VE ANTİ-EMPERYALİST BİRLİĞİ OLAN ULUSAL DEMOKRATİK CEPHEDEN GEÇTİĞİNİ VURGULUYOR. GİTTİKÇE BÜYÜYEN VE AZGINLAŞAN FAŞİZM TEHLİKESİ KARŞISINDA İŞÇİ SINIFININ BU ÇAĞRISINA KULAK TIKAYAN, FAŞİZMİN SINIF ÖZÜNÜ ANLAMAMAKTA DİRETEN «AŞIRI SAĞA DA, SOLA DA KARŞIYIZ» MANTIĞINI SÜRDÜREN CHP YÖNETİCİLERİ SOSYAL DEMOKRASİNİN TARİHSEL YANILGISINI TEKRARLIYOR.**

> TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI FAŞİZMİ GERİLETMENİN YIĞINLARIN ÇIKIŞI İLE MÜMKÜN OLDUĞUNU 16 EYLÜL DGM DİRENİŞİ, 20 MART DİRENİŞİYLE HERKESE GÖSTERDİ. BU YIĞINSAL ÇIKIŞLARI DAHA DA GENİŞLETMEK, TÜM ULUSAL VE DEMOKRATİK GÜÇLERİN EYLEM VE CEPHE BİRLİĞİNİ ÖRMEK, PARLAMENTO DIŞINDAKİ YIĞIN SAVAŞLARINI YURTSEVER, ANTİ-FAŞİST SAYLAVLAR KANALIYLA PARLAMENTO İÇİ SAVAŞIMLA BAĞLAMAK ANTİ-FAŞİST SAVAŞIN ÖNÜNDE DURAN GÖREVLERDİR. BU SAVAŞIMI FAŞİZMİN AÇIK VE GİZLİ ÖRGÜTLENMELERİNE KARŞI YÖNELTMEK, FAŞİZMİN ÖRGÜTLÜ GÜÇLERİNİ DAĞITMAK GEREKİYOR.

Bugün Türkiye'de emperyalizm ve işbirlikçileriyle işçi sınıfı ve diğer emekçiler arasında sert bir sınıf savaşı sürüp gidiyor. İşbirlikçi-tekelci burjuvazi içine düştüğü bunalımları atlatmak, ekonomik çöküntünün bütün yükünü emekçilere yüklemek, ülkede hızla gelişen işçi sınıfı hareketini, bağımsızlık, barış, demokrasi ve sosyalizm savaşımını bastırmak için çeşitli yollara başvuruyor. Bu yollardan bir tanesi de faşizme geçmeğe çalışmak, açık kanlı diktatörlüğünü kurmaya çalışmaktır. Bilindiği gibi, faşizm tehlikesi, tekelci kapitalizm var oldukça sürecek bir tehlikedir. Ancak Türkiye'de faşist tırmanma büyük boyutlara ulaşmıştır. Emperyalizmin ve işbirlikçi tekelci burjuvazinin desteğinde, faşist hareket önemli gelişmeler kaydetmiştir. Bu gün faşizm işçi sınıfının, tüm ulusal demokratik güçlerin önünde en büyük tehlike olarak durmaktadır. Faşizm, bir yandan bilinen demagojik yöntemleri ile geniş kitlelere anti-kapitalist, anti-emperyalist ve barışçı görünmeğe çalışırken, bir yandan da işçilere, köylülere, gençlere kanlı saldırılar düzenliyor, kitlesel insan kırımına girişiyor. Baskı, terör ve kanla iktidara yürümeğe çalışıyor.

FAŞİZMİ SINIF ÖZÜNDEN AYRI DÜŞÜNEMEYİZ

Bu şartlarda, faşizmin geriletilmesi, faşist örgütlenmelerin dağıtılması yönünde savaşım vermek acil görev oluyor. Faşizmle etkili biçimde savaşmak için onun ne olduğunun iyice bilinmesi gerekir. Faşizm, bilindiği gibi, tekelci sermayenin en gerici, en şovenist kesiminin teröre dayanan açık diktatörlüğüdür. Faşizmi bu sınıf özünden koparmak, ona sınıflar üstü, birkaç delinin hareketi diye bakmak yanılgıların en büyüğüdür. Faşizme karşı savaşımın yolunu, yöntemini işçi sınıfı bilimi, açıkça ortaya koymuştur. Bu yol kitlelerin işçi sınıfı öncülüğünde, tek cephede, faşizme karşı savaşımıdır. Deneyler bize işçi sınıfı ve bağlaşıklarının geniş ve militan yığın hareketinin nasıl demokrasiyi savunabilecek ve genişletebilecek bir halk gücü geliştirebileceğini, geniş demokratik bağlaşmanın halkı sosyalizm yönünde ileri doğru götürebileceğini göstermiştir. Hattâ bu yolla, uzun süreden beri yerleşmiş faşist rejimlerin bile yenilebileceğini gördük.

Türkiye işçi sınıfı, Türkiye somutunda faşizme karşı savaşımın, tüm ulusal ve demokratik güçlerin anti-tekel, anti-faşist ve anti-emperyalist birliği olan Ulusal Demokratik Cephe'den geçtiğini vurguluyor. Gittikçe büyüyen ve azgınlaşan faşizm tehlikesi karşısında işçi sınıfının bu çağrısına kulak tıkayan, faşizmin sınıf özünü anlamamakta direten ve «aşırı sağa da, sola da karşıyız» mantığını sürdüren CHP yöneticileri sosyal demokrasinin tarihsel yanılgısını tekrarlıyor. Bu yanılgıların faturasını sadece komünistlerin, sosyalistlerin değil sosyal demokratların da en kanlı bir şekilde ödediği tarihsel bir gerçekliktir.

Faşist tırmanışın ve azgın faşist saldırıların boy hedeflerinden biri olan gençlik de faşizmi yakından tanımak ve ona karşı aktif savaşım vermek zorundadır. Bilindiği gibi faşizm iktidara tırmandığı dönemde gençlikten alabildiğine yararlanmaya çalışır. Kapitalizme karşı çıkar gibi görünerek, kapitalizmin buhranlarından derin bir şekilde etkilenen, işsiz parasız, çeşitli sorunlarla (psikolojik, cinsel v.s.) karşı karşıya olan gençliği kendine çekmeğe çalışır. Bunun tipik örneğini bugün Türkiye'de yaşamaktayız. Faşizm, anti-kapitalist demagojilerle gençliği faşist ideolojinin etki alanına almaya ve örgütlemeğe çalışmaktadır. Faşizm halka ve gençliğe karşı uyguladığı kaba kuvvetin yanısıra demagojik yığın propagandası ile, mümkünse yüzüne gülüp ikna ederek, değilse zorla faşist örgütlere üye yapmak ve davasına kazanmak için elinden gelen çabayı harcıyor. Bu gençleri ve örgütleri saldırganlıklarında kullanıyor. 16 Mart İstanbul Üniversitesi katliamının, yüzlerce anti-faşistin katledilmesinin arkasında, silah deposu haline gelen Ülkü Ocaklarının da bulunduğu gün gibi ortadadır.

FAŞİZM GENÇLİĞE ACIDAN BAŞKA BİRŞEY VERMEZ

İktidara gelen faşizmin gençliğe neler getirdiğini de iyi bilmek gerekir. Faşizm iktidara geldikten sonra gençlikle ilgili vaadlerini unutur. İşçi gençlik, tekellerin azgın sömürüsü altında daha fazla ezilir. Ücretleri düşer, çalışma saatleri artar. Her türlü sosyal güvenceden yoksun bırakılır. Köylü gençler tarım kapitalistlerinin, toprak beylerinin azgın sömürüsü altında ezilir. Öğrenci gençler okullarda faşist baskı altında, beyinleri faşist ideolojiyle doldurularak tekellerin birer robotu haline getirilmeğe çalışılır. Bilindiği gibi faşizm savaş demektir, militarizm demektir. Bu da gençliği yakından ilgilendirir. Çünkü askere alınan ve tekellerin kâr ve pazar hırsları için savaş alanlarına sürülen, birbirlerine kırdırılan çoğunlukla gençlerdir. Faşizm, tarihsel deneylerle de kanıtlanan bu gençlik düşmanı yüzünü iyice tanımak ve ona karşı savaşmak tüm gençlere, komünist, sosyalist, sosyal demokrat ayırımı yapmadan tüm yurtsever gençlere düşen görevdir. Bir yandan maceracılığa ve bireysel terörizme, bir yandan da pasifizm ve teslimiyetçiliğe düşmeden, işçi sınıfının gösterdiği yoldan faşizme ve emperyalizme karşı savaşımı sürdürmeliyiz.

Türkiye işçi sınıfı faşizmi geriletmenin yığınların çıkışı ile mümkün olduğunu 16 Eylül DGM direnişi, 20 Mart direnişiyle herkese gösterdi. Bu yığınsal çıkışları daha da genişletmek, tüm ulusal ve demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğini örmek, parlamento dışındaki yığın savaşlarını yurtsever, anti-faşist saylavlar kanalıyla parlamento içi savaşımla bağlamak anti-faşist savaşın önünde duran görevlerdir. Bu savaşımı faşizmin açık ve gizli örgütlenmelerine karşı yöneltmek, faşizmin örgütlü güçlerini dağıtmak gerekiyor.

Nazilerle işbirliği ortaya çıkanların yargılanması, MHP ve Ülkü Ocaklarının kapatılması, kontr-gerilla, ETKO, DEV-KURT gibi faşist yuvaların dağıtılması için savaş boydan boya önümüzde duruyor. Biz ilerici, yurtsever gençler «Gençliğin yolu işçi sınıfının yoludur» belgisine bağlı olarak bu savaşımın içinde aktif olarak yer alacağız. MHP ve Ülkü Ocaklarının kapatılması için yapılacak yığınsal eylemlere omuz vereceğiz.

YORUM oya baydar

Vergi rekortmeni

Her yıl Nisan ayı ortalarında, kimin ne kadar vergi verdiği, gazete sayfalarında boy boy açıklanır. «Vergi rekortmenleri» diye, çoğu tanıdığımız, duyduğumuz adlar birbiri ardına sıralanır. Bu vergi rekortmenlerinin başında da yıllardır Vehbi Koç'un adı yer alır. Öyle ya, Koç bu. Türkiye'de büyük sermaye, tekelci sermaye dendi mi ilk akla gelen ad. Türkiye'de bağımlı, hastalıklı ve kapkaççı bir kapitalizmin gelişmesinin simgesi.

Koç'un ve benzeri birkaç ünlü holding'in, iş adamının, tekelcinin ilk sıralarını tuttuğu bu listeler'de kazancının çok olduğu bilindiği halde az vergi verenler kamuoyunca ayıplanır, kınanır. Buna karşılık, milyarderlerin, adı ünü duyulmuş, Koç gibi adeta simgeleşmiş tekelcilerin, holdingcilerin bu listelerin en başında yer alması da, vergi olarak ödendiği bildirilen paraları tüm hayatında biarada görmemiş olan emekçi kitlelerde bir çeşit ferahlama duygusu yaratır. Sanki tekelciler, en çok vergi ödedikleri için aklanıverirler böylece. «Eh ne yapalım, adam kazanıyor ama vergisini de ödüyor işte» denir. Tekelci kapitalizmin ve her çeşit kapitalizmin temelindeki sömürü, adaletsizlik, eşitsizlik sanki siliniverir. Kitlelerin tepkileri yumuşar adeta tekelcilere karşı. «Namuslu sermayedar», «namuslu işadamı» oluverir tekelci. Çünkü sermaye basınının boy boy yayınladığı vergi listelerinde adı en başlardadır. «Vergi rekortmeni» olarak bir madalya verilmediği kalır.

Oysa gerçek durum bu mudur? Bu vergi açıklamaları, basında boy boy yeralan bu listeler, vergi rekortmenleri, hepsi aslında kamuoyunu etkilemeye ve sermayeye karşı tepkisini yumuşatmaya yöneliktir. Çünkü bu listelerin en başlarında kimlerin yer alacağı zaten bellidir. Ve bir Vehbi Koç'un, bir Sabancı'nın, bir Eczacıbaşı'nın belli miktarlar altında vergi ödemeleri zaten düşünülemez. Mızrak çuvala sığmaz. Onlar da bilirler bunu. Bu yüzden de uzmanları, onların vergilerini, makul kabul edilebilir miktarlara göre ayarlar. Bu miktarlar emekçi halkımızın para ve zenginlik ölçülerine göre çok büyüktür gerçekten; ama sözkonusu holdingcilerin, tekelcilerin gelirlerine, servetlerine, kârlarına oranla, onları rekortmen yapan vergiler son derece düşüktür.

Olağanüstü saf olmadıkça, Türkiye'de de herkes, «rekortmenlerin» ödedikleri vergilerin gerçek kazanç, gelir ve kârlarının çok altında olduğunu, uzmanlarca «münasip oranda ayarlanmış» olduğunu iyi bilir. Kapitalist sistemde, hele Türkiye'deki vergi sisteminde vergi kaçakçılığının yapılmaması mümkün değildir. Nitekim, bir habere göre, bu rekortmenlerin başında gelen Koç, yapılan bir ihbar üzerine hazırlanan dosyalarla Ankara'da vergi kaçakçılığından yargılanacakmış. Bu haber doğru mudur, değil midir bilemeyiz, ama doğruysa bile bu yargılamanın pek sonuç vermeyeceğini, vergi rekortmeninin avukatlarının, Koç'un gazetelerde boy boy çıkan rekortmenliğini de ileri sürerek; kamuoyunu etkiledikleri gibi yargı organlarını da etkileyeceklerini, sonunda rekortmenin temize çıkacağını şimdiden söylemek mümkündür.

«Rekortmenlik» övünç vericidir kuşkusuz. Ama kapitalist düzende sömürmeyen sermayedar, sömürmeyen patron olmaz. Sömürü olmazsa kâr olmaz, sermaye olmaz çünkü. Sömürünün olduğu yerde de namussuzluk var demektir. Bu yüzden, **«bak işte vergisini son kuruşuna kadar ödemiş; namuslu iş adamı olduktan sonra mesele yok»** propagandası sadece ve sadece kitlelerin bilincini saptırmaya yöneliktir. Bakmayın siz bu rekortmenlere. Onlar vergi falan değil, bal gibi sömürü rekortmenleridir aslında.

---

bir ekmek bir Politika
(ikisinden de vazgeçilmez)

Yayın İlanları Yayın İlanları Yayın İlanları Yayın İlanları

Özgül Erten

YÜZYILIMIZDA

Kadın ve Kadınlarımız

25 lira

TÜRKİYE YAZILARI YAYINLARI

Selanik Cad. 7 Kat: 1

Kızılay - ANKARA

KADINLARIN SESİ
eşitlik
toplumsal ilerleme
ve barış için

1. Cildi Bir Ayda Tükenen

Devrim için Dediler-2

Devrimci Şiirler,

Çıktı
Türküler,
Ağıtlar,
Marşlar,
ve Seçme Sözler.
256 Sayfa, 30 Lira.
Temel Dağıtım

Genel Dağıtım: Ge-Da
Ozan Dolu Anadolu Yayınları
Cağaloğlu Meydanı No: 44 - İSTANBUL
Po: 254

sevdet aksan
LENİN VE KOMÜNİST ENTERNASYONAL
30 lira
SORUN YAYINLARI'nın
Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi'nin 60. Yıldönümüne Armağanıdır.
İsteme Adresi: P.K. 231 Aksaray-İst.
Türkiye Tek Dağıtımı: TEMEL DAĞITIM,
Divanyolu, Klodfarer Cad. 38/2 Cağaloğlu-İst.

Uluslararası Komünist hareketin tanınmış militanı ● Lenin, Stalin, Blagoev ve Dimitrov'un en yakın düşünce yoldaşı, savaş arkadaşı ● Ünlü teorisyen, tarihçi, ekonomist-tarım bilgini, filozof, edebiyat eleştirmeni, gazeteci, konuşmacı ● Halk Vekili ● Komünist Enternasyonal'in eşsiz liderl ● Komintern'in Genel Sekreteri ● Dünyada ilk anti-faşist ayaklanma - Kahraman 1923 Eylül Halk Ayaklanmasının örgütleyicisi ve yöneticisi ● Büyük Oktobr Devrimi'nin ve Sovyetler Birliği'nin - tüm halkların dostluk ve kardeşliğinin - ateşli savunucusu ● Bulgaristan KP'nin ve sosyalist kuruculuğun saygın önderi ● Vatan Cephesi kurucusu ● Dimitrov'un ardılı, BKP yönetmenlerinden
Vasil Kolarov
SEÇİLMİŞ YAPITLARI
SORUN YAYINLARI
İsteme Adresi: P.K. 231 Aksaray-İst.
Türkiye Tek Dağıtımı: TEMEL DAĞITIM,
Divanyolu, Klodfarer Cad. 38/2 Cağaloğlu-İst.

ÜÇ CİLT BİRARADA
YAKIN ÇAĞLAR TARİHİ 1648-1968
A.Z. Manfred N.V. Yeliseyeva
110 TL
KONUK YAYINLARI
P.K. 749 Sirkeci - İSTANBUL
Türkiye Dağıtımı:
TEMEL DAĞITIM
Divanyolu, Klodfarer Cad.
No. 38/2 Cağaloğlu - İST

DEMOKRATİK EĞİTİM VE SENDİKAL MÜCADELEDE
öğretmenin birliği

Günümüz Dünyası ve
LENİNCİLİĞİN SOSYALİST DEVRİM TEORİSİ
P. N. Fedoseyev başkanlığında bilim kurulu
65 TL
KONUK YAYINLARI
P.K. 749 Sirkeci - İSTANBUL
Türkiye Dağıtımı:
TEMEL DAĞITIM
Divanyolu, Klodfarer Cad.
No. 38/2 Cağaloğlu - İST

Tan Oral
BÖYÜK TÜRKİYE
bir dönemin toplumsal eleştirisine mizah yoluyla katkı
30 lira
GÖZLEM YAYINLARI
P.K. 966 KARAKÖY/İST.

İLERİCİ YURTSEVER GENÇLİK

55. SAYI ÇIKTI

★ Daha güçlü daha yığınsal bir İGD için ileri!
★ Mehmet BOZ: İGD ellerimizde yükselecek
★ İlerici Gençler Derneğinin çağrısı: HAYDİ BİR MAYIS 1978'E
★ 1 Mayıs yaklaşırken gerici - faşist basın
★ Havana Festivalini tanıtma Derneği (HAFEST)
Barış Pirhasan'la bir söyleşi
★ MHP ve Ülkü Ocakları kapatılsın kampanyamızı ileri boyutlar alıyor.
★ Kemal Özer «İYG'nin kampanyası olumlu girişimdir.»
★ Tüm Has-İş Genel Başkanı Sadettin Ülper: «Faşistlerin arkasındaki güç, Sabancılar, Eczacıbaşıları, Koçaşlardır.»
★ İLD Genel Başkanı Ahmet Özbek «Faşist yuvalar dağıtılsın.»
★ GFKD Genel Başkanı Hasan Çolak: «Faşistlerden hesap sorulacaktır»
★ 5 Nisan Avrupa'da işsizliğe karşı savaşım günü
★ Can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü faşist polislerle mi sağlanacak?
★ 24 Nisan Dünya Gençliği ile Dayanışma günü
HAYDİ DAYANIŞMA
★ Sanat Kolları nasıl çalışmalıdır?
★ 11. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festival'inde sanat programı
★ Amatör sporcular: Haydi 1 Mayıs 1978'e!

Yönetim yeri:
Başmusahip sok: No: 3/1
Cağaloğlu—İSTANBUL
Yazışma adresi:
P.K. 914 Sirkeci—İSTANBUL
TÜRKİYE DAĞITIMI: TEMEL DAĞITIM

Vehbi Koç'la ilgili

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

Mustafa Özkök, asıl faillerin İstanbul'da **Vehbi Koç, Rahmi Koç, Can Kıraç, Nernar Nahum** ve **Hulki Anisbal** olduğunu belirterek İstanbul'da sürdürülen soruşturmanın bu dava ile birleştirilmesini istemiştir. Ancak Yargıç kendisine gelen metin üzerinden sorumlu olduklarını ifade ederek mağdur durumda olan **Mustafa Özkök'**ün bulunduğu mahaldeki sorumlunun yargılanabileceğini bildirmiştir.

Yargıç daha sonra delilleri istemiş ve **Mustafa Kemal Özkök,** mahkemeye sunduğu dosyada, konuyla ilgilenen AP eski Senatörü **Selahattin Acar'**a Koç Firması tarafından ayda 500 lira taksitle Mercedes marka otomobilin rüşvet teklif edildiğini iddia etmiştir.

Avukat Özkök'ün mahkemeye verdiği dosyadaki iddialar arasında yer alan bir fotokopiye göre TBMM Dilekçe Karma Komisyonu Başkanı olarak konu ile ilgilenen, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bir yazı yazan Ordu eski Senatörlerinden **Selahattin Acar'**a Mercedes marka otomobil rüşvet olarak teklif edilmiştir.

Selahattin Acar'ın **Mustafa Kemal Özkök'**e yazdığı iddia edilen ve mahkemeye sunulan dosyada yer alan bir mektup fotokopisinde Acar şöyle demektedir:

«Sanayi Bakanlığına Anadol araba konusunun tahkik ve tetkiki için yazdırdığım yazıdan sonra, bir gün, bana bir adam geldi. Batı kazalarından birinde Ağır Ceza Reisi olan arkadaşımdan takdim ve tanıtma mektubu getirmiş, böylece tanıştık. TOFAŞ satış bayii, her türlü araba ve aksamı tüccarı ve benzin istasyonları sahibi imiş. Beni Büyük Ankara Oteline yemeğe davet etti. Günlerden Çarşamba idi, benim de bir işim yoktu. Gittim yemekte bana damdan düşercesine arabamın nerede olduğunu sordu (arabam yok) dedim. (Böyle şey olmaz, seni çok sevdim, sana bir Mercedes araba gerekli) dedi. (Alacak param yok) deyince (canım ayda 500 lira versen de olur) dedi. Zihnimde derhal şimşekler çaktı. Yaptığı teklifteki niyeti hemen anladım. Onun [illegible] da [illegible] ödeyerek masadan kalktım, ertesi gün dosyaları inceledikten sonra Sanayi Bakanlığına hitaben ikinci ve daha sert yazılar yazarak tetkik ve tahkikat yaptırılmasını istedim.»

Avukat Özkök, 24.10.1977 tarihinde zamanın Adalet Bakanı **Necmettin Cevheri'**ye yazdığı bir yazıda ise **Vehbi Koç'**un «aksesuar» adı altında yasa dışı fazla para aldığını öne sürerek hakkında takibata geçilmesi için yardımlarını istediğini ve **Vehbi Koç'**un cezalandırıldığını görmeden ölmesi halinde ise mezar taşına, **«devlet gücü ve hukukun üstünlüğüne inanmak saflığı denen bir hastalıktan öldü. Tanrı cümlemizi bu hastalıktan koruya»** yazılmasını istediğini bildirmiştir.

Ankara Birinci Asliye Ceza Mahkemesi Başkanlığına verilen dosyada yer alan yazıya göre **Mustafa Kemal Özkök** aynı yazıda, **«yürekli olmayan hiç bir Adalet Bakanı, savcı ve yargıç mezarımın yanından bile geçmesin, dirilir, kırarım bacaklarını»** demiştir.

Avukat **Özkök,** Ticaret eski Bakanlarından **Fehim Adak'**a da yazdığı bir yazıyla konuyu duyurduğunu ve **Fehim Adak'**ın da kendisine yazdığı yazıda, **«bahsettiğiniz hususlar büyük kısmı ile doğrudur, mücadeleniz de başarılar dilerim»** dediğini de dosyaya fotokopi olarak eklemiştir.

Mahkemeye verilen dosyada yer alan fotokopiye göre **Fehim Adak,** Avukat **Özkök'**e cevap yazısında **«halihazır Ticaret Bakanını ikaz mevzuundaki arzunuzu maalesef yerine getirme imkanım yok, çünkü herkes her siyasi kuruluş kendi düşüncesine uygun tatbikat yapıyor. Allahtan hayırlar»** demiştir.

Formika

(Baştarafı 1. Sayfada)

de 60 oranında zam geleceği bildirilmektedir. Sümerbank formika ve duralitin satışını yapılacak zam nedeniyle durdurmuştur.

Sümerbank Genel Müdürlüğü, formikanın ham maddesi olan kaplama ve reçinenin ithalinden doğan kur farklarının karşılanması amacıyla bu ürünlerin fiyatlarına zam yapmayı kararlaştırmıştır. Sümerbank Genel Müdürlüğü formika ve duralitin fiyatlarına yapılmasını istediği zamlarla ilgili kararını ilgili Bakanlığa bildirmiştir. Bu ürünlerin satışını da durduran Sümerbank Genel Müdürlüğünün konuyla ilgili isteminin Bakanlıkça henüz karara bağlanmadığı, ancak en kısa zamanda zamların açıklanacağı öğrenilmiştir.

KOOPERATİF VE DERNEKLERE VERİLECEK

Bu arada, hükümet tarafından alınan karar gereğince, Sümerbank Genel Müdürlüğüne bağlı müesseselerle iştiraklerinde üretilen diğer mallarla birlikte duralit ve formikanın da tüketici kooperatiflerine ve derneklere verileceği öğrenilmiştir.

Bu konuda bilgi veren yetkililer, çok sayıda aracı nedeniyle, mobilya yapımında kullanılan ürünlerin mobilyacılara çok yüksek fiyatlarla ulaşabildiğini, bu durumu göz önüne alan Sümerbank Genel Müdürlüğünün, bu malların satış yetkisini tüketici kooperatifleri ile marangoz ve keresteci derneklerine vereceğini belirtmişlerdir.

TMMOB

(Baştarafı 1. Sayfada)

törenine katılan binlerce işçi ve emekçiye yapılan saldırı ve katliamdan sonra kutlanacak ilk 1 Mayıs olması nedeniyle, bu yılki törenlerin daha da önemli olduğu kaydedilerek şöyle denilmiştir.

«1 Mayıs 1978 işçi sınıfına, emekçilere karşı yapılan saldırıların cinayet ve katliamların, onların mücadele azmini kıramadığının, aksine bir kat daha güçlendirip geliştirdiğinin göstergesi olacağına inanıyoruz. TMMOB olarak işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele gününde güçlü biçimde yerimizi alacağız. Bu yöndeki çalışmalar sürdürülmektedir. Devrimci, ilerici, demokrat mühendis ve mimarları TMMOB saflarında 1 Mayıs'a katılmaya çağırıyoruz.»

Waldheim

(Baştarafı 1. Sayfada)

da, «Kıbrıs halkı adanın bölünmesinin ızdırabını çekmemelidir» denilmekte, Kıbrıs sorunuyla ilgili taraflar arasında güven ve işbirliğinin pekiştirilmesi zorunluluğuna işaret edilmektedir.

KENNEDY'NİN CARTER'A ÇAĞIRISI

Bu arada ABD Senatörü Eduard Kennedy'nin Senatoda yaptığı bir konuşmayla, Başkan Carter'ı, toplumlararası görüşmelerin başlaması için girişimde bulunmaya çağırmıştır.

Kennedy, senatoda yaptığı konuşmasında şöyle demiştir:

«Önümüzdeki haftalarda Kıbrıs sorunuyla ilgili olarak gerçekten tutarlı ve sağlam gelişmelerin kaydedileceği olağanüstü iyi bir ortam bulunduğuna inanıyorum. Kıbrıs hükümeti ve Kıbrıs Türk yönetiminin böyle ciddi görüşmelere başlamak için hazırlıklı oldukları anlaşılmaktadır. Bu nedenle bugün başkandan bu fırsatı değerlendirmesi, Kıbrıs halkının çıkarı için harekete geçerek adaya yeniden bağımsızlık, egemenlik ve toprak bütünlüğüne bir çözüm sağlayacak an laşmaya varılması için diplomatik girişimlere başlaması amacıyla çağrıda bulunuyorum.»

Gözlemciler, ABD'nin ve AET çevrelerinin, Kıbrıs sorununu bir an önce emperyalizme yarar bir biçimde çözüme ulaştırmak istediklerine dikkat çekmekte, **Karasek raporu, Kennedy'**nin açıklamaları ile **Waldheim'**ın gezisinin büyük bir anlam taşıdığını vurgulamaktadırlar.

Özaydınlı Hamido'yu

(Baştarafı 1. Sayfada)

ma provasına girişmişlerdir. Saldırganlar kentteki çarşı merkezini ateşe vermişler ve bir çok dükkanı yakmışlardır. CHP İl Başkanı'nın işyeri ve evini de tahrip eden saldırganlar, kentteki tüm demokratik kitle örgütlerinin binalarına saldırmışlardır. Özellikle alevi yurttaşların işyeri ve konutlarına saldıran kalabalık içinde, yüzlerini mendillerle saklayan faşist militanların kışkırtıcılık yaptığı görülmüştür.

Sabahın erken saatlerinde çoğunluğunu çocukların oluşturduğu 4-5 bin kişilik bir kalabalık ellerinde sopa ve zincirlerle çeşitli yerlere saldırmışlardır. Belediye binası önünde toplanan saldırganlar, **«Katil Ecevit», «Ecevit İstifa»** şeklinde bağırmışlar ve İnönü, Cezmi Kartay, Atatürk ve Kışla Caddelerine dağılmışlardır. Polisin gerekli müdahaleyi yapamaması üzerine CHP'li, ilerici ve alevi bilinen yurttaşlara ait işyerlerini tahribe girişen saldırganlar, bu arada fotoğraf çeken gazete muhabirlerine de saldırmışlardır. Daha sonra, yerel gazetelerin idarehanelerini de basan kalabalık bu binaları tahrip etmiş ve yakmışlardır. Polisin yetersiz kalması üzerine, çevre illerden gelen askeri birlikler kent içinde, önlem almaya ve saldırıları engellemeye çalışmışlardır.

30'a yakın işyeri ve binaya patlayıcı madde atan ve 5 bin kadar mermi yakan kalabalık, daha sonra Valilik Konağına saldırmış ve binanın camlarını kırmıştır. Saldırganlar Devlet Hastanesine de saldırmışlar, taş ve sopalarla hastane binasının camlarını kırmışlardır.

Malatya'da estirilen faşist terör nedeniyle öğleye doğru sokaklarda sadece saldırganların dolaştığı görülmüştür. Güvenlik önlemlerini üstlenen askeri birlikler «Olaylar büyür» endişesiyle saldırganlara engel olmamışlardır. Öte yandan Malatya'daki askeri havaalanından kalkan jetler sürekli olarak kent üzerinde uçmuşlardır.

MHP ve çeşitli sağ fraksiyonların sloganlarını bağıran terörist gruplar bu arada aralarında polis otomobillerinin de bulunduğu birçok aracı da tahrip edip ateşe vermişlerdir.

Malatya'da kimi sokak ve caddelerde kırık cam parçaları, tahrip edilip parçalanmış eşyalar dikkati çekmiştir.

Fendoğlu ailesine karşı girişilen suikastin bahane edilerek sokaklarda terör havasının estirilmesi, yakma ve yıkılmaya varan olaylar kent halkı tarafından üzüntü ile izlenmiştir. Bu arada, terör gruplarının yer yer işi yağmaya kadar götürerek, geniş ölçüde hırsızlığın olması da dikkati çekmiştir.

Saat 14.00'e kadar gelen haberlere göre, askeri birlikler kent giriş çıkışlarında ve kentin bazı merkezlerinde kısmi olarak duruma hakim olmuşlardır.

ECEVİT'İN AÇIKLAMASI

Başbakan Ecevit, bu arada, Malatya'da meydana gelen olaylarla ilgili olarak gerekli güvenlik önlemlerinin alındığını söylemiştir.

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Orhan Eyüboğlu da, Malatya'daki olaylarla ilgili gerekli önlemlerin alındığını ve güvenlik kuvvetlerinin duruma hakim olduğunu belirtmiştir.

Başbakan Yardımcısı Eyüboğlu, olaylar sırasında ölen ya da yaralanan bulunmadığını, bazı yerlerin tahrip edildiğini, «Vali ve Emniyet Müdürünün şehri terkettikleri» yolundaki haberlerin ise asılsız olduğunu açıklamıştır.

DİSK'İN AÇIKLAMASI

DİSK'den yapılan açıklamada Malatya'daki son olay demokrasi mücadelesi önüne çekilmek istenen set olarak değerlendirmiş ve bütün demokrasi güçlerini, özellikle işçi sınıfının sendikal örgütlerini göreve çağırarak, Türk-İş yöneticilerinin daha fazla susmamaları gerektiğini belirtmiştir. DİSK'in dün yaptığı açıklama şöyledir:

«Demokrasi mücadelesinde önemli dönemeçler yaşayan halkımızın bu haklı mücadelesine set çekme girişimleri, her yolu denemeye çalışıyor. Özellikle Malatya'da son bir haftadır gerginleştirilmeye çalışılan siyasal hava bireysel terörün en acımasız ve insanlık dışı bir girişimiyle noktalanmıştır. Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu ve suçsuz küçücük torunları kurban edilmiştir.

Olaylar Türkiye'nin sınıf ve kitle sendikal örgütü DİSK'in «20 Mart Faşizme İhtar» eyleminin ne kadar haklı olduğunu bir kere daha ortaya koymuştur. Türkiye'nin bütün demokrasi güçleri, özellikle işçi sınıfının sendikal örgütleri bu durumda uyuyup kalamaz. Demokrasinin yılmaz bekçiliği görevini üstlenmek zorundadırlar. Özellikle Türk-İş yöneticileri daha fazla susmamalıdırlar.

YARALI SAYISI ARTIYOR

Malatya'da başlayan olaylar sırasında çok sayıda kişinin yaralanarak Malatya SSK Hastanesine kaldırıldığı bildirilmiştir.

Yaralılardan ancak üçünün kimlikleri belirlenmiştir. Olaylar sırasında yaralananlardan üçünün kimliklerinin Ali Artuzan, Hacı Aksel ve Mehmet Aksüt olduğu saptanmıştır.

Olaylar sırasında adliyeye gitmekte olan **Malatya Savcı Yardımcısı Necati Sezener** kalabalık arasından geçerken başına gelen bir sopa darbesi sonucu ağır şekilde yaralanarak Malatya SSK Hastanesine kaldırılmış ve tedavi altına alınmıştır.

Malatya SSK Hastanesindeki çok sayıda yaralının bir kısmının tabanca ile yaralandıkları öğrenilmiştir.

Göstericilerin önceki akşamdan beri sürdürdükleri eylemler sırasında kentte çok sayıda işyeri tahrip edilmiş ve yakılmıştır. Şehirde meydana gelen zararın üç milyar lira civarında olduğu tahmin edilmektedir.

İÇİŞLERİ BAKANI «SIKIYÖNETİME GEREK YOK» DEDİ

Özaydınlı, dün sabah toplanan CHP TBMM grubundan çıkarken bir soru üzerine, **«Malatya'da üzücü olaylar olmuştur. Devlet duruma hakim olmaktadır, olacaktır. Sıkıyönetime gerek yoktur»** demiştir.

Adana Eğitim Enstitüsü'nden 7 öğretmen Adana dışına atandı

ANKARA, (İSTA)

Milli Eğitim Bakanı **Necdet Uğur** Adana Eğitim Enstitüsü'nün açılışı sırasında çıkan olaylara ismi karışan 7 öğretmenin Adana dışına atandıklarını açıklamıştır. **Uğur,** dün yaptığı yazılı açıklamada öğrencilerin mutlaka barış ve uygarca ilişkiler içinde öğrenim görmelerinin sağlanacağını belirtmiş **«bu yoldan bizi kimse döndüremez»** demiştir.

Adana olaylarına neden olan öğrenciler hakkında da gerekli idari işlemlerin yapılmakta olduğunu kaydeden **Uğur,** açıklamasında şunları söylemiştir:

«Yurdun çeşitli yerlerinde bulunan 42 Eğitim Enstitüsü, 17 Nisan 1978 Pazartesi günü açıldı. Danıştay kararlarının uygulanması sonucunda kesin kayıtları yapılan 40.000 yeni öğrencinin büyük bir kesimi eskilerle birlikte öğrenime başladılar. Valilerimiz, güvenlik yetkilileri, okul yöneticilerimiz ve öğretmenlerimiz, öğrencilerimizi barış içinde okutmaktan büyük mutluluk duyuyorlar. Bugüne kadar orta öğretimde önemli mesafe alındı. Şimdi yüksek okullar ve enstitülerde yol almaya başladık.

Bu arada az da olsa öğrencilerin barış içinde birlikte okumalarını engelleme alışkanlığından hâlâ kurtulamayanlar vardır. Örneğin, Adan aEğitim Enstitüsünün önceki günkü açılışında bazı öğretmen ve öğrencilerin olayların çıkmasına neden oldukları anlaşılmaktadır. Olaylara karışan yedi öğretmen hakkında soruşturma açılmış ve kendilerinin Adana dışına atamaları yapılmıştır.

Olaylara neden olan öğrenciler hakkında da adli işlemler ve disiplin koğuşturması sürdürülmektedir. Bu öğrencilerinde Adana dışına dağıtımı yapılmıştır.

Çocuklarımızı mutlaka okullarda barış ve uygarca ilişkiler içinde okutacağız. Bu yoldan kimse bizi döndüremez.»

Kira Yasa

(Baştarafı 1 Sayfada)

ralayan ve kiracıların yasa dışı davranışlara zorlanacaklarını öne sürmüşler, özetle şunları söylemişlerdir:

«Piyasa ekonomisini benimsemiş bir düzende, ancak piyasa kuralları çerçevesinde alınacak önlemlerin hayata geçirilebileceğini gözönüne alarak kesinlikle söyleyebiliriz ki, sorunun çözümü, ihtiyacı karşılayacak sayı ve nitelikte kiralık konutun kamu eliyle üretilmesinde yatar. Bu konuda, yerel yönetimleri yeterli kadro ve parasal olanaklarla denetecek yasal önlemler ivedilikle alınmalı, kamu eliyle mülk konutu üretme girişimleri durdurulmalıdır.»

ZAYİ

İDMMA'dan aldığım kimlik kartımı ve 31819 no.lu İETT kartımı zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Erol Öztekin
Harita Böl. Gece 1. Sn.
No: 7712038

Po: 278

İspanya Komünist Partisi Kongresi bugün başlıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İspanya Komünist Partisi'nin bugün başlayacak olan Kongresinin hazırlıklarının tamamlandığı ve Kongreyi izleyecek olan konukların İspanya'ya geldikleri bildirilmiştir. Bu arada, içlerinde SBKP'nin yayın organı Pravda Gazetesi'nin Başyazarı Victor Afanasiev'in ve SBKP MK Uluslararası Bürosu Başkan Yardımcısı Zagladin'in de bulunduğu bir SBKP Heyetinin İspanya'nın başkenti Madrid'e geldiği öğrenilmiştir.

Rockefeller, "Türkiye ile ABD ilişkileri düzeltilmeli„ dedi

ANKARA, (İSTA)

Milyarder, New York eski Valisi ve ABD eski Başkanı Nixon'un yardımcısı olarak görev yapan Nelson Rockfeller Türkiye ile ABD arasındaki ilişkilerin düzelmesi gerektiğini söylemiş, **«Çünkü her iki ülke bir çok ortak düşünceyi paylaşmaktadır»** demiştir.

Nelson Rockefeller'i kabul eden Başbakan Bülent Ecevit kendisini gerek siyaset gerek ekonomik alanlardaki başarılı çalışmaları ile izlediğini belirterek görüşmelerinde AB Dve dünya sorunları ile ilgili konulara yer vereceklerini söylemiştir.

Rockefeller dün eşi ile birlikte saat 12.45'de Ankara'ya gelmiş ve Hariciye Köşkü'nde Başbakan Bülent Ecevit ve eşi tarafından kabul edilmiştir. Rockefeller Esenboğa Havaalanı'nda karşılaştığı Bitlis AP Senatörü Kamran İnanan ve MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş ile de bir süre görüşmüştür. Başbakan Ecevit ile görüşmesinden önce bir konuşma yapan Rockefeller şöyle demiştir:

«Bizi kabul etmekle büyük bir şeref verdiniz. Her iki ülke arasındaki ilişkilere çok önem veriyoruz. İki ülke arasında yakın ve tarihi bağlar bulunmaktadır. Sizle görüşmeyi sabırsızlıkla bekliyorum. Çünkü paylaşabileceğimiz bir çok ortak düşünceler vardır.»

Ecevit'e Henri Kissinger'den selam getirdiğini söyleyen Rockfeller dün İzmir'e hareket etmiştir. **Rockfeller'**in daha sonra Türkiye'den ayrılarak Suudi Arabistan, Kuveyt, Pakistan, Afganistan ve Hindistan'a gideceği bildirilmiştir.

CENTO Bakanlar konseyi bugün Londra'da toplanıyor

ANKARA, (A.A.)

CENTO Bakanlar Konseyi'nin 25. dönem toplantısı bugün Londra'da başlayacaktır. Toplantı iki gün sürecektir. Toplantıda Türkiye'yi Dışişleri Bakanı **Gündüz Ökçün** temsil edecektir.

CENTO'nun izleyeceği politikayı oluşturan en yetkili organ olan Bakanlar Konseyi toplantısında, uluslararası durum ele alınacak ve bölgeye ilişkin konular görüşülerek, örgütün çeşitli komitelerinin sunacağı yıllık toplantılar gözden geçirilecektir.

Toplantıya CENTO üyesi beş ülke **İran, Pakistan, Türkiye, İngiltere** ve **Amerika Birleşik Devletleri'**nden katılacak delegasyonlara Dışişleri Bakanları başkanlık edecektir

CENTO Bakanlar Konseyi yılda bir kez, üye ülkelerden birinin başkentinde toplanmaktadır. Konseyin 24. dönem toplantısı geçen yıl İran'ın başkenti Tahran'da toplanmıştı.

Koli kontrollerinin daha titiz yapılması istendi

İZMİR, (A.A.)

Hiç bir kolinin, gerekli kontrolden geçirilmeden kabul edilmemesi, P.T.T. şube ve paket alım merkezlerinden istenmiştir.

P.T.T. Bölge Başmüdürlüğünden İzmir ve Manisa illerindeki 75 paket alım merkezi ile P.T.T. Müdürlüklerine gönderilen bir telgraf emrinde, eskiden beri uygulanan kontrol sisteminin bundan böyle daha titiz yapılması, görevlilerin kolileri açıp teker teker inceledikten sonra kabul etmeleri istenmiştir.

P.T.T. Bölge Başmüdürlüğünün **«kontrol»** emrini yeniden görevlilere duyurması, Ankara'dan Malatya'ya postalanan ve Malatya Belediye Başkanı ile yakınlarının ölümüne yol açan bombalı paket üzerine olduğu belirtilmiştir.

Hindistan ve Himalayalara gözetleme cihazı yerleştirmiş

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Hindistan Başbakanı **Desai,** parlamentoda yaptığı konuşmasında, Hindistan ve ABD nin 1960'larda, ortak girişimlerle Himalayalar'a gözetleme cihazları yerleştirdiğini itiraf etmiştir. **Desai,** nükleer güçle çalışan cihazların Çin sınırı yakınlarına yerleştirilmiş olduğunu belirtmiştir. **Desai,** gözetleme cihazlarının Himalayalar'a yerleştirilmesinin Hint hükümeti tarafından onaylanmış olduğunu söylemiştir. **Desai,** daha sonra kaybolduğu bildirilen reaktörün, radyasyon tehlikesi yaratmayacağını da iddia etmiştir.

Faşistlerin

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

üzerine geçtiğimiz hafta içinde yapılan aramada iki yıla yakın bir süredir araştırma merkezinde çalıştığı bildirilen Ülkü Ocakları eski Başkanı Şemsek gözaltına alınmıştır. Araştırma Merkezi yetkilileri MC hükümetleri döneminde kuruma bir çok komandonun doldurulduğunu ve gereksiz tasarruflarda bulunulduğunu belirtmişler, komandoların yönetim değişikliğinden sonra baskılarını bilim adamları ve diğer çalışanlar üzerinde iyice arttırdığını söylemişlerdir.

Bu arada emniyet yetkilileri tarafından yapılan aramadan sonra araştırma merkezinin Veteriner ve Hayvancılık bölümü şeflerinden Doçent Kaya Gürsoy evinin önünde komandoların saldırısına uğramıştır. Feci şekilde dövülen Gürsoy'u, ailesi ve komşuları hastaneye kaldırmışlardır.

Edinilen bilgilere göre Araştırma Merkezine MC hükümetleri döneminde atanan Adnan Saplakoğu, işçi kılığı altında bir çok komandonun işe girmesini sağlamıştır. Diğer öğretim üyelerinin yapılanlara karşı çıkmasıyla istifa etmek zorunda kaldığı bildirilen Saplakoğlu'nun Ülkü Ocakları ile yakın ilişkisi olduğu belirtilmiştir.

Ankara Emniyet Müdürlüğü yetkilileri olaylarla ilgili şimdilik bir açıklama yapmanın sakıncalı olduğunu bildirmişler ve önümüzdeki günlerde bir çok olaya ışık tutacak şekilde geniş açıklama yapılacağını söylemişlerdir.

Bu arada bilim adamı vasfını taşımadıkları halde Baha Yalım ve Engin Kalkandelen'in MC hükümetleri döneminde Müdür Yardımcılık görevleri yaptıkları bildirilmiş ve komandoların araştırma merkezine girmesinde bu kişilerin önemli rol oynadıkları açıklanmıştır.

Edinilen bilgilere göre araştırma merkezinde çalışan komandoların bir çok silahlı, bombalı eyleme giriştikleri saptanmıştır. Gözaltına alınan Muharrem Şemsek bilindiği gibi Devlet Güvenlik Mahkemelerinde yargılanmıştır. Arandığı bildirilen Sami Bal adlı komando ise İlker Mansuroğlu ile Nail Karaçam'ı öldürmek suçundan Ankara Üçüncü Ağır Ceza Mahkemesinde yargılanmışlardır. Sami Bal ile arakadaşları yapılan mahkemeler sonunda 24 yıl ağır hapis cezasına çarptırılmışlar, ancak çıkan af yasasından yararlanmışlardır. Sami Bal aftan yararlandıktan sonra Ülkü Ocakları Başkanlığına getirilmiştir.

Hindistan'da kasırgadan ölenlerin sayısı 400'e yükseldi

YENİ DELHİ (ANKA)

Hindistan'ın Orissa Eyaletinde önceki gün meydana gelen ve 10 dakika süren kasırgada ölenlerin sayısının 400'e yükseldiği bildirilmektedir.

Hindistan Radyosu'nun haberinde Orissa Eyaletindeki yedi kentte, enkaz kaldırma çalışmalarının sürdürüldüğü ve ölü sayısının daha da artabileceği belirtilmiştir.

ZAYİ

İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi'nden aldığım İETT kartımı kaybettim. Hükümsüzdür.

Ahmet Muhtar Sökücü

Elektrik Malzeme Tüccar Ve Sanayiciler Derneğinden

Derneğimizin yıllık olağan Genel Kurul Toplantısı 9. Mayıs 1978 Salı günü saat 10.30'da Dernek Merkezinde yapılacaktır. Belirtilen günde çoğunluk sağlanamadığı takdirde 16 Mayıs 1978 Salı günü aynı yer ve saatte bu defa nisaba bakılmaksızın yapılacaktır. Sayın Üyelerimizin teşriflerini önemle rica ederiz.

YÖNETİM KURULU

GÜNDEM:

1 — Açılış ve yoklama
2 — Başkanlık Divanı seçimi
3 — Yönetim Kurulu Çalışma Raporunun okunması
4 — Murakıp raporunun okunması, müzakeresi
5 — Yönetim Kurulunun ibrasının oya arzı
6 — 1978 bütçesinin oya arzı
7 — Derneğin yeni organlarının seçimi
8 — Dilekler.

P. 281

Sorumlular bellidir...

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

biçimi faşist bir darbe ortamına sürüklemek yolunda kullanıyorlar. Uluslararası sermayenin önde gelen isimlerinin, MC Namaraların, Rockefellerlerin, NATO Komutanı Shears'ların, Türkiye'yi böylesi bir dönemde adım adım gezmeleri, teftiş etmeleri rastgele değildir. Evet. Hadimo'nun, daha yüzlerce insanın öldürülmesinden sorumlu olanları bulmak, açığa çıkartmak ve cezalandırmak hükümetin görevidir.

İşçi sınıfımız, DİSK, Türk-İş, demokratik örgütler, gençler, kadınlar, tüm ulusal demokratik güçler bu uğurda elele vermelidir. Hükümet halka dayanmalıdır. Hamido'yu öldüren bombanın Ankara'da, Nükleer Araştırma Merkezinde MHP'liler tarafından hazırlanıp postalandığının bizzat İçişleri Bakanı tarafından açıklanması, her şeyi açığa sermiştir. Hükümet, Ecevit, CHP örgütü, sosyalistler, komünistler, ilerici ve yurtseverler, böylesi bir komplo karşısında sessiz, hareketsiz kalamazlar. Halkımızın baş düşmanı faşizmin tüm örgütleri kapatılmalı, MHP'li parlamenterlerin dokunulmazlıkları kaldırılmalıdır. Ulusal demokratik güçlerin bu uğurda güç ve eylem birliği zorunludur, acildir. Bunlar yapılmadan, başkaldıran faşizm tehlikesinin önünü kesmek, geniş emekçi yığınların desteğini almak, faşist saldırı, cinayet ve provokasyonları önlemek mümkün olmayacaktır.

Faşizme karşı savaş böylesi kesin, ardıcıl ve ödünsüzdür.

Politika

Bulgaristan'dan önemli ölçüde enerji alınacak

ANKARA (İSTA)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı **Deniz Baykal** Bulgaristan Başbakan Yardımcısı **Anrey Lukanov** ile üç saate yakın süren görüşmesinden sonra yaptığı açıklamada enerji ve tabii kaynaklar alanındaki işbirliğini geliştirebilmek amacıyla Bulgaristan'ın önemli ve ilgi çekici önerilerde bulunduğunu bildirmiştir.

Görüşmelerin her iki ülke içinde çok yararlı olduğunu bildiren **Baykal,** Bulgaristan'dan alınan enerji miktarının da arttırılması için neler yapılması gerektiğinin konuşulduğunu söylemiştir. Trakya Bölgesi'nin sulama sorunları üzerinde de görüşüldüğünü bildiren Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı iki ülke arasında doğan sorunlar hakkında Bulgaristan Hükümeti'nin dikkatinin çekildiğini belirtmiştir.

Bulgaristan Başbakan Yardımcısı **Lukanov** da görüşmelerin yararlı olduğuna inandığını bildirmiş, iki ülke arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi için şartların olgunlaştığını söylemiştir. Enerji, su tesislerinin yapımı ve tabii kaynakların değerlendirilmesi amacıyla işbirliği konularının görüşüldüğünü bildiren **Lukanov** dünya ekonomik konjoktörünün getirdiği sorunların aşılması amacıyla her iki ülkenin milli ve müşterek güçleriyle çalışmalar yapacağını sözlerine eklemiştir.

BİR EKMEK BİR Politika

SAHİBİ
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş.
adına
KEMAL TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü:
AYDIN ENGİN
Müessese Müdürü:
HALUK YETİŞ

Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN
Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA
(SÜLEYMAN COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Güneş Matbaacılık A.Ş.
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A.Ş.
ANKARA BASKISI: Yenigün Gazetesi Matbaası

Abone koşulları:
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi .200 TL
İstanbul Baskısı 1.00 TL Yayın İlanları .50 TL

Politika'da sanat * edebiyat

«BULGAR FİLM HAFTASI» SÜRÜYOR

Pazartesi'den beri Istanbul'da devam eden gösteriler bugünden itibaren Ankara'da da sergilenecek

Pazartesi günü İstanbul'da başlayan «Bulgar Film Haftası» ilgiyle izleniyor

Bilimsel ve Kültürel Mübadele çerçevesinde Dışişleri Bakanlığı Kültür İşleri Genel Müdürlüğü, Kültür Bakanlığı Sinema Dairesi Başkanlığı ve Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Başkonsolosluğu'nun işbirliğiyle düzenlenen gösteri bugünden itibaren iki gün süreyle Ankara'da sürecek.

Bugün 21.00'de Ankara Çağdaş Sahne'de Lyudmil Kirkov'un «Bisikletli Köylü», yarın aynı yer ve saatte ise Vulo Radev'in «Direnen Canlar» adlı filmleri gösterilecek. Hafta'nın düzenleyicileri öteki filmlerin bugünlerde belli olacağını bildirmişlerdir.

Gösterinin İstanbul ve Ankara'da süreli olarak devam edeceği açıklanmıştır.

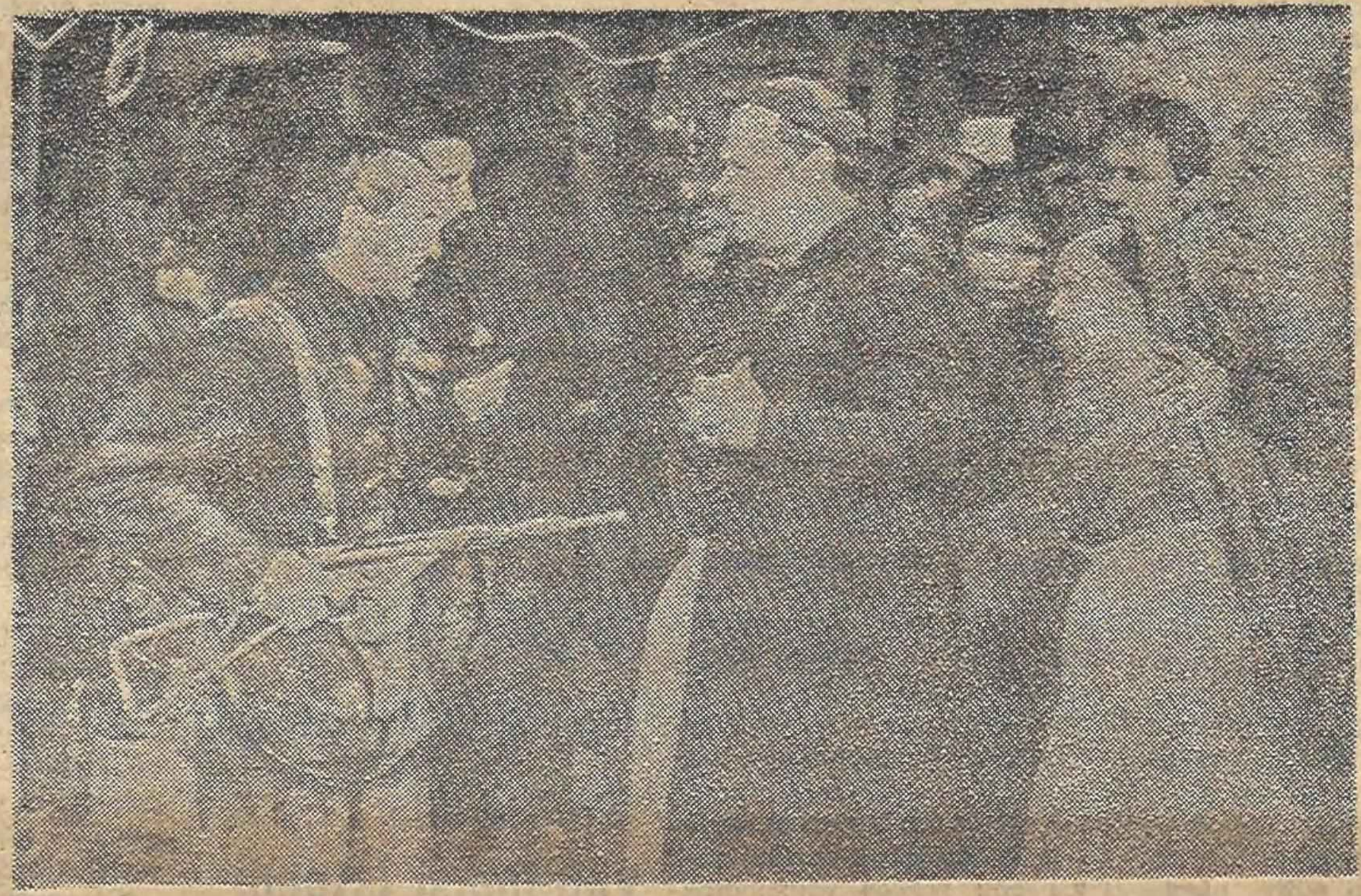

«Direnen Canlar»dan...

«Bisikletli Köylü»den...

«BİSİKLETLİ KÖYLÜ»

Senaryosunu Georgi Mishev'in yazdığı, yönetmenliğini Lyudmil Kirkov, kameramanlığını Georgi Roussinov, müziklerini Boris Karadimchev'in yaptıkları «Bisikletli Köylü» de başrollerde Georgi Georgievgetz (Yordan), Diana Chelebieva (Marlena), Georgi Roussev (Boulgourov), Liliya Eneva (Yordanista) oynamaktadır.

«Bisikletli Köylü» bir kentte yerleşen ama köylülüğün sınıfsal karakterinden kopamamış bir insanın (Yordan) içinde bulunduğu çelişkili konumu anlatmaktadır. Tatilde köyüne bisikletle dönen Yordan insanları kente göç etmiş bir köyle karşılaşır. Köye eski durumu getirmek için boşuna çabalar.

«DİRENEN CANLAR»

Senaristliğini ve yönetmenliğini Vulo Radev'in yaptığı «Direnen Canlar»da Edith Soloy (Fanny Horn), Jan Englerd (Heredia), Roussi Chanev (Jacques Murier), Vulcho Kamarashev (Olivares), Marianna Dimitrova (Carmen) oynuyor. Filmin kameramanlığını Hristo Totev, müziklerini ise Mitko Sliterev yapmış.

«Direnen Canlar» ünlü Bulgar romancısı Dimitir Dimov'un 1945 yılında yazmış olduğu «Lanetli Ruhlar» adlı yapıtından yararlanılarak yapılmış.

Film 1930'ların İspanyası'nda, buraya serüven aramak için gelmiş bir Amerikalının karşılaştığı durumları anlatıyor.

Bulgaristan'da sosyalist sinema 30 yaşında

Bulgaristan'da sosyalist anlayışla sinema sanatının yeni atılımlar yapmasından bu yana 30 yıl geçti. 30 yıl içinde Bulgar Sineması gerek uzun, gerekse kısa metrajlı filmlerde, canlandırma sinemasında, bilimsel sinemada önemli aşamalar yaptı. Bulgar sinemacılarının 30 yıl içinde kazandıkları uluslararası ödüllere bir bakmak bunu kanıtlar: 30 yılda uluslararası yarışmalarda Bulgaristan 342 uluslararası ödül almıştır. Bunlardan 69'u uzun metrajlı, 73'ü canlandırma filmleri ve 200'ü bilimsel ve belgesel filmlerdir. Bundan da anlaşıldığı gibi Bulgaristan'da canlandırma sineması ve bilimsel-belgesel sinema önemli bir yere sahiptir. Bu ödüllerin çoğu son 10-15 yıl içinde kazanılmıştır.

Bulgaristan'da sosyalist sinemanın ana eğilimleri şöyle özetlenebilir: Film sanatının ulusal özelliğinin belirlenmesi, yakın ve daha uzak tarihin ana konularının filme alınması, çağdaş sorunların yansıtılması, planlı çalışma, teçhizatlı bir film merkezinin oluşturulması vs.

Bulgaristan'da bugün bir Ulusal Film Arşivi bulunmaktadır. Bu arşivde yirminci yüzyılın başından bu yana yerli ya da yabancı 16800 film kopyası yer almaktadır.

Bulgaristan'da halkın sinema sanatına duyduğu ilgi de oldukça yoğundur. Bu konuda istatistik bilgiler yeterli ölçüde aydınlatıcıdır. 1973'deki bu sayıma göre ülkede 113.978.433 sinema bileti satılmıştır. Bu rakam 1944'deki sayının 13 katıdır 1944'de 165 olan sinema salonu sayısı 1975'de 3586'ya yükselmiştir Bulgaristan'da her Bulgar yurttaşı ayda en az bir kez sinemaya gitmektedir.

---

doğruca | **asım bezirci**

İNSAN ÖLDÜ!

Bunu Erich From söylüyor:

«XIX. yüzyılda F. Nietzsche 'Allah öldü' demişti. Çağımızda, Allahtan sonra insan da öldü. Canlı olanlar, sadece örgütler ve makinelerdir. İnsana gelince, o, bunların efendisi olacağına, kölesi haline döndü.» (Bak: V.G.A. Afanasiev - Bilimsel Komünizm, çev. Yusuf Kerim, 1976, s. 363).

Kötümser burjuva toplumbilimcilerinden **Erich From**, insanın neden bu duruma düştüğünü, **teknik** ilerlemenin neden onu köleleştirdiğini **açıklıyamıyor**. Çünkü, gelişmiş üretim güçlerinin **düzeyi ile** üretim ilişkileri arasındaki temel çelişkiyi **incelemiyor**. Dolayısıyla, bu ve ona bağlı öbür **çelişkilerin doğurduğu** geçici bir olguyu sürekli bir yıkım **sanıyor**.

Bir ara Batıdaki bazı varoluşçular (ekzistansiyalistler) ile bizdeki birkaç çömezi de aynı **görüşe yanaşmışlar**, bir çeşit bunaltı, yalnızlık **ve umutsuzluk** felsefesine sarılmışlardı. Onlara bakılırsa, **hayatın bir** anlamı kalmamıştı, insanoğlu yapayalnızdı, **önünde bir** çıkar yolu yoktu.

Acaba gerçekten de insan yalnız mı, öldü mü, kurtuluş umudu yok mu?

Bunu anlamak için çevremize bir göz atmak yeter: Sömürgelerde halklar ulusal kurtuluş ve bağımsızlık uğrunda, kapitalist toplumlarda emekçi sınıflar demokrasi ve sosyalizm uğrunda birleşerek inançla, umutla, dirençle savaşıyorlar. Bu savaşım bazı yerlerde şimdiden amacına ulaşmış bulunuyor: Bağımsızlığa kavuşmuş ülkelerin sayısı yıldan yıla artıyor, dünyanın hemen hemen yarısında ise sosyalizmin meyveleri toplanıyor artık. Bilim, teknik, ekonomi, sanat ve kültür alanlarında önemli gelişmeler görülüyor. Kişiler gitgide kulluktan, sömürüden, yabancılaşmadan, baskıdan kurtuluyorlar, hem kendilerinin ve örgütlerinin, hem de sanayinin ve doğanın efendisi haline geliyorlar. Bunalımsız bir toplumun sağladığı geniş olanaklarla kültür ve sanat ürünlerinden eşitçe, özgürce yararlanıyor, yeteneklerini olgunlaştırma ve yaratıcı güçlerini sergileme fırsatını buluyorlar.

Demek ki tüm insanlığın köleleştiğini, çıkmaza saplandığını, tükendiğini, nerdeyse öleyazdığını ileri sürmek doğru değil...

★

Peki, bu duruma düşen hiç kimse yok mu yeryüzünde? Biliyoruz, günümüzde kapitalizm son aşamasını, emperyalizm dönemini yaşıyor. Bir takım ülkeler bu dönemin getirdiği büyük bir bunalım içinde çırpınıyorlar. Aldıkları önlemler hastalığı iyileştirmiyor. Bir süre sonra ağrılar yeniden, daha da keskinleşerek kendini duyuruyor.

Gittikçe genişleyen, derinleşen bunalımla birlikte egemen sınıfın çöküşü de hızlanıyor. Burjuvazi üstesinden gelemediği sorunlarla yıpranıyor. Gitgide zayıflıyor, bulma, yaratma, geliştirme, üretme gücü azalıyor.

A. Arzumanyan bu gerilemeyi çok güzel belirtiyor:

«Olguların gösterdiği gibi, çağdaş kapitalizm ekonomik kararlılığı gerçekleştiremez, üretken güçlerde hızlı ve uyumlu bir büyüme (gelişme) sağlayamaz, kronik durgunluk olaylarından ve devri buhranlardan kurtulamaz. Tersine, gelecekte siyasi ve iktisadi buhranları doğuracak olan çelişmeleri arttırmaktan başka bir şey yapamaz.» (Dünya Kapitalizminin Bugünkü Buhranı, çev. Orhan Suda, 1966, s. 88).

Bunalım genel ve umarsız olup yalnızca ekonomide değil, politika, felsefe, ahlâk, kültür ve sanatta da ortaya çıkmaktadır. (insanı ya toplumsal sınıfsal ilişkilerinden soyutlayarak sunmaya yada tümüyle atarak estetiği salt biçime, nesneye indirgemeye yönelen modern burjuva sanatı -özellikle resmi- buna örnektir.)

Durum böyle iken çağımızda insanın öldüğünü ileri sürmek gerçekliği çarpıtmaktır. **Burjuvazinin gelip** dayandığı ölümcül çıkmazı bütün uluslara, **sınıflara**, insanlara mal etmek ve onu doğal, kaçınılmaz, **değiştirilmez** bir yazgı (kader) gibi göstermektir. **Böylece**, insanların çıkmazdan kurtulmak ve **kapitalizmin yerine** yeni bir düzen getirmek yolundaki **arayışlarının**, umutlanışlarının, savaşımlarının gereksizliğini **önermektir**. İşçi sınıfının bilimine **bağlanmayı ve eylemine katılmayı** önlemektir...

Sözün kısası, **«insan öldü»** demek, **«sosyalizm gelmesin»** demektir.

"HALK SAĞLIĞI KARİKATÜR YARIŞMASI,,NDA ÖDÜL ALAN CEMAL ARIĞ İLE BİR SOYLEŞİ

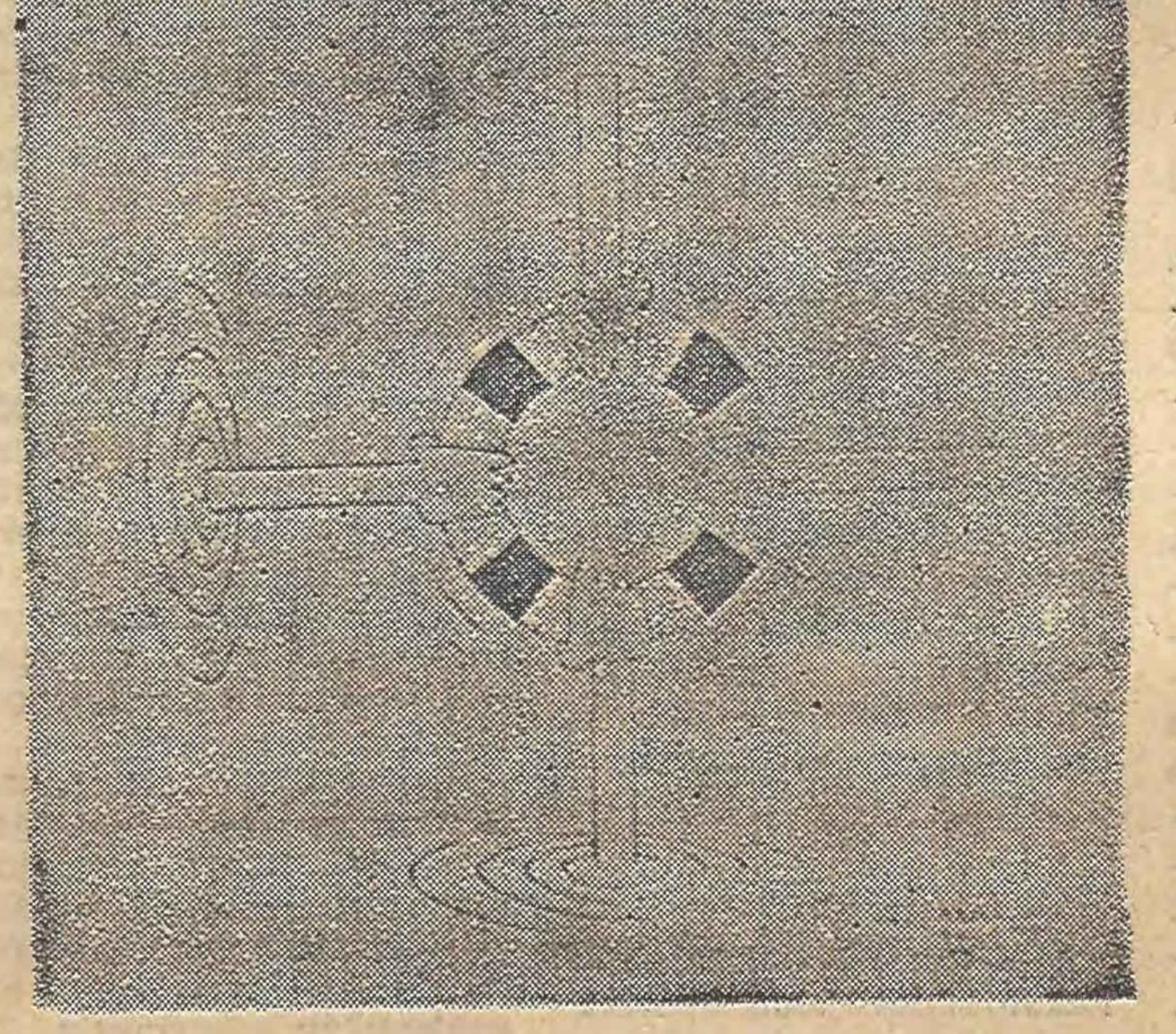

Türk Tabipler Birliği ile Karikatürcüler Derneğinin ortaklaşa düzenledikleri «Halk Sağlığı Karikatür Yarışması»nda beş başarı ödülünü alan sanatçılardan **Cemal Arığ** ile yaptığımız bir söyleşiyi aşağıda okuyacaksınız.

SORU: Kendinizi kısaca tanıtır mısınız?

CEMAL ARIĞ: 1960'da K. Maraş'ın Elbistan ilçesinde doğdum. 1977 yılında Teknik Üniversite'ye girdim. Bu okulun birinci sınıfında okuyorum.

SORU: Karikatür anlayışınızı açıklar mısınız?

ARIĞ: Karikatürde ak gülmece, kara gülmece, yazılı, yazısız ya da kare, tek kare ayrımı yapmam. Önemli olan karikatürün amacını, anlatmak istediği konuyu kendi kuralları içinde en iyi biçimde yansıtabilmesidir. Asıl olması gereken de budur. Yazının yardımı olmaksızın, çizgiyle anlatılan karikatür amacına ulaşmada daha etkili olur.

SORU: Karikatürün işlevi üzerine ne düşünüyorsunuz?

ARIĞ: Karikatürün daha geniş kitleye seslenebilmesi için konu açık ve anlaşılır olmalıdır. Kolay anlaşılır olması için, yazıya gereksinmesi olan karikatürü güç anlaşılması, kimi zaman da hiç anlaşılmaması pahasına yazısız yapmak iki ya da daha çok kare olması gereken karikatürü tek kare yapmak yanlış bir tutumdur.

SORU: Ülkemizde karikatürün gelişimi üzerine ne düşünüyorsunuz?

ARIĞ: Karikatürün Türkiye'de oldukça iyi bir düzeyde olduğu, çizerlerimizin uluslararası başarılarıyla kendini göstermektedir. Ama bu düzeyden daha ileriye gidilebilmesinin, genç çizerlere aktif biçimde yol gösterilmesi ve yardım edilmesiyle gerçekleşeceği inancındayım. Bunun da Karikatürcüler Derneği'nin etkinliğini daha arttırmasıyla olacağı kanısındayım. Bu derneğin etkinliğinin artması ise arşiv, kitaplık, yaygın bir yayın organı vb. sorunlarının çözülmesiyle sağlanacaktır.

SAPANCA HALKEVİ'NDE "VATANDAŞ,, OYNUYOR

HALKEVİ'NİN SOSYAL ÇALIŞMALARINI KIRSAL ALANDA DA SÜRDÜRECEĞİ AÇIKLANDI

İleriye dönük çalışmalarını sürdüren Sapanca Halkevi'nde «Vatandaş» adlı oyun sahneye konuyor. Geçtiğimiz günlerde sahneye konan oyun ilgiyle izlenmiştir. Bu arada Halkevi'nin sosyal çalışmalarını kırsal alanlarda sürdüreceği belirtilmiştir. Alınan haberlere göre ortaokul ve lise öğrencilerine ücretsiz yetiştirme kursları açılarak Halkevi çalışmaları yaygınlaştırılacaktır.

TENOR EROL URAS SOVYETLER BİRLİĞİ TURNESİNDEN DÖNDÜ

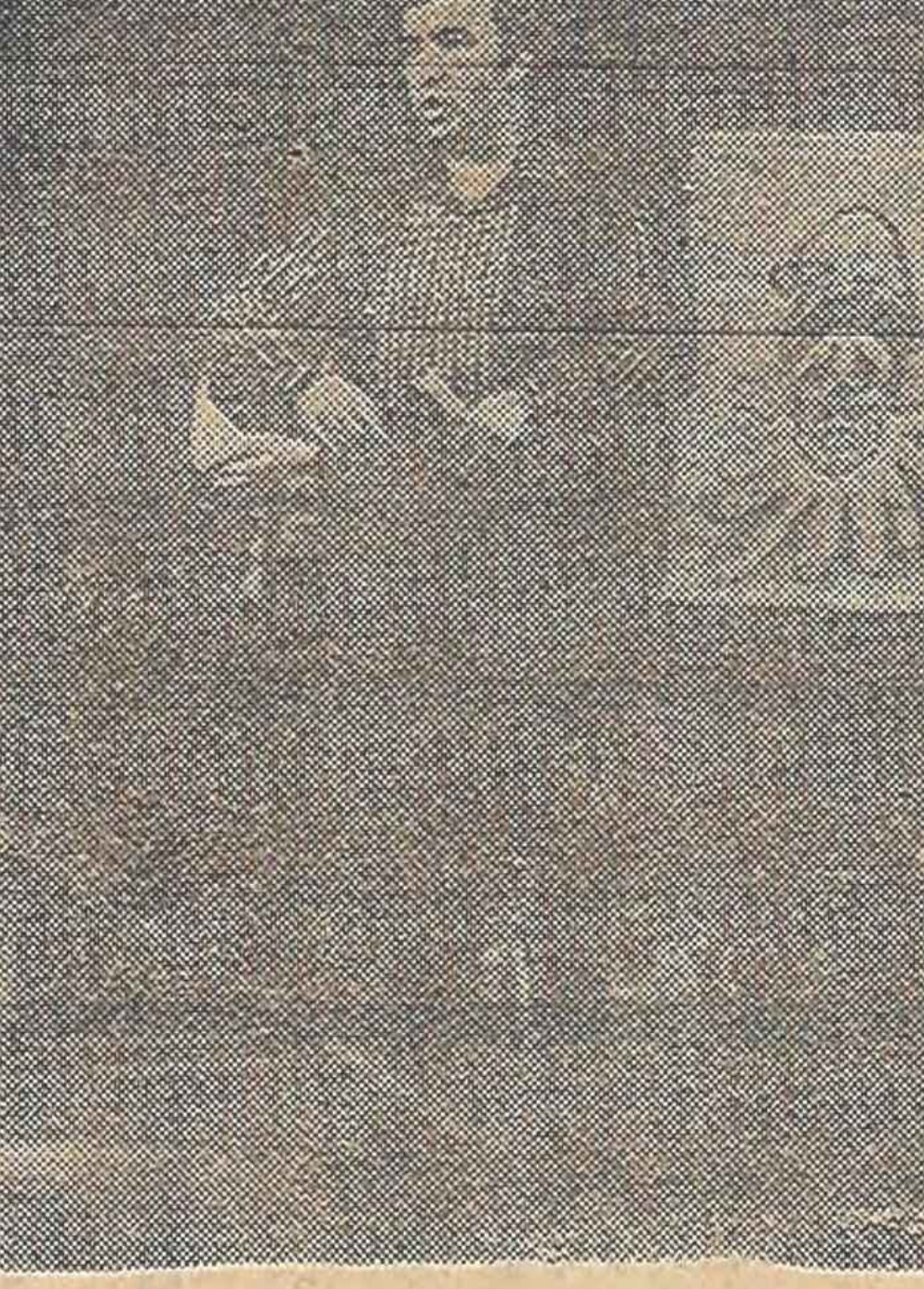

Erol Uras «Palyaço»da...

İstanbul Devlet Operası solistlerinden Erol Uras, Sovyetler Birliği'nin Bakû ve Voronez kentlerinde verdiği konserleri başarıyla tamamlamıştır. Uras, Bakû'daki resitalinde Batı Avrupa ve Rus bestecilerinden arya ve romanslar, Türk halk türküleri ve çağdaş Türk müziği bestecilerinin yapıtlarını sunmuştur.

Erol Uras, Bakû Operası'nda temsil edilen Verdi'nin «Il Travatore» operasında başrolü oynamıştır. Sanatçı Moskova yakınlarındaki Voronez kenti operasında Leoncavalli'nin «Palyaço» operasında da başrole çıkmıştır.

1936 yılında doğan Erol Uras, müzik öğrenimini İstanbul Belediyesi Konservatuarı'nda yaptı. 1971-72 yıllarında arkadaşlarıyla birlikte «Beş Basamak Tiyatrosu»nu kurdu.

NİCOLAS GUİLLEN'İN 75. DOĞUM YILI KUTLANIYOR

GUİLLEN NAZIM HİKMET'İN YAKIN ARKADAŞI İDİ...

Küba'nın yaşayan en büyük şairi sayılan Nicolas Guillen'in 75. doğum yıldönümü Küba'da ve dünyanın belli başlı kültür merkezlerinde kutlanıyor. Nazım Hikmet'in de yakın arkadaşı olan Nicolas Guillen halen Küba Yazar ve Sanatçılar Birliği Başkanıdır. Şairin Türkçeye de bir şiir kitabı çevrilmiştir. Nicolas Guillen üzerine sayfamızda önümüzdeki günlerde daha geniş yayın yapacağız.

N. Guillen Havana'daki evinde.

"Ve Şafakta Kazandık Zaferi,, yeniden basıldı

Vietnamlı Yazar An Duk'un **«Ve Şafakta Kazandık Zaferi»** adlı romanı, ikinci kez basılıp yayınlanmıştır. Geçen yıl Üçüncü Dünya Yayınları tarafından yayınlanan ve büyük bir ilgiyle karşılanıp kısa zamanda mevcudu tükenen romanın ikinci basımı da yine aynı yayınevince yapılmıştır.

"Düşünce Özgürlüğü,, Karikatür Sergisi açıldı

Karikatürcüler Derneği'nin geleneksel sergilerinin bu yılki örneği «Düşünce Özgürlüğü» temasıyla 17 Nisan Pazartesi günü açıldı. 1 Mayıs'a kadar açık kalacak olan sergide 80'den fazla yapıt bulunuyor. Daha sonra Karikatür Müzesi'nde 1 Mayıs konulu bir karikatür sergisi açılacak..

"Bizim Köy,,ün 11. baskısı yayınlandı

Mahmut Makal'ın ünlü yapıtı **«Bizim Köy»**ün II. basımı **«Derinlik Yayınları»** arasından çıktı. İlk kez 1950 yılında yayınlanan kitap derin yankılar uyandırmıştı.

Daha sonra **«Bizim Köy»** İngilizce, Almanca, Fransızca, Bulgarca, Rusça, İbranice, İtalyanca ve Romence'ye çevrilmiş, dünyaca tanınmıştı.